

ATZINUMS PAR IZMAIŅU NOVĒRTĒŠANU AKREDITĒTĀ STUDIJU VIRZIENĀ

VENTSPILS AUGSTSKOLA

STUDIJU VIRZIENS:

“Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas”

Līdzšinējā:

Akadēmiskā maģistra studiju programma “Valodas un kultūrvidē”,
(izglītības klasifikācijas kods: 45 227)

Iesniegta izmaiņām:

**Profesionālā maģistra studiju programma “Stratēģiskā starpkultūru komunikācija”
(izglītības klasifikācijas kods: 47 227)**

Informācija par ekspertu

Vārds	Ilze	Uzvārds	Rūmniece
Darbavieta	Latvijas Universitāte	Amats	Profesore
Grāds/ profesionālā kvalifikācija: Dr. Philol.			
Apliecinu, ka, vērtējot studiju programmu, man NAV interešu konflikta			<i>Apliecinu, ka man nav interešu konflikta</i>

Novērtēšanas vizītes datums: 2021.gada 12.jūlijs

Atzinums sniegts, pamatojoties uz vizītes laikā gūtajām atziņām un veiktajiem novērojumiem un šādiem avotiem:

- Ventspils Augstskolas (turpmāk – VeA) 29.04.2021 iesniegums **Nr. 1-149** un tam pievienotie, kā arī tajā norādītie dokumenti:
- 1. pielikums: PROFESIONĀLĀ MAĢISTRA STUDIJU PROGRAMMA STRATĒĢISKĀ STARPKULTŪRU KOMUNIKĀCIJA BŪTISKO IZMAIŅU VEIKŠANA
- Ziņojumu pielikumi (2. - 14. pielikums)
- Novērtēšanas vizītes laikā intervijās ar VeA pārstāvjiem iegūtā informācija (skat. turpmāk 2. punktu Atzinumā)
- Ministru kabineta 13.06.2017 noteikumi Nr. 322 “Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju”
- Ministru kabineta 26.08.2014 noteikumi Nr. 512 “Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”
- Stratēģiskās komunikācijas vadītāja profesijas standarts <https://visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti>
- VeA “Nolikums par neklātienas un tālmācības studiju organizēšanas kārtību Ventspils Augstskolā” <https://www.venta.lv/augstskola/noderigi-studentiem>
- VeA Stratēģija 2021.- 2027. [VeA Strategija 2021 2027.gadam.pdf \(cdn-website.com\)](https://www.venta.lv/augstskola/noderigi-studentiem)
- Papildinformācija par būtiskajām izmaiņām akadēmiskajā maģistra studiju programma “Valodas un kultūrvidē” (pēc izmaiņām “Stratēģiskā starpkultūru komunikācija”) AIC papildinformācijas sniegšanai pamatojoties uz AIC

dokumentu no 31.05.2021., Nr.2021/4.1-076 "Par papildinformācijas pieprasīšanu"

- Augstskolu likums;
- Izglītības likums;

1. Informācija par augstskolas plānotajām izmaiņām

Studiju programmas nosaukums: Stratēģiskā starpkultūru komunikācija (turpmāk SP) (iepriekš: Valodu un kultūras studijas)

Studiju programmas struktūra: Profesionālā maģistra studiju programma (iepriekš: akadēmiskā maģistra studiju programma)

Iegūstamais grāds un kvalifikācija: profesionālā maģistra grāds starpkultūru komunikācijā,

stratēģiskās komunikācijas vadītāja profesionālā kvalifikācija (iepriekš: humanitāro zinātņu maģistra grāds)

Izglītības klasifikācijas kods: 47227 (iepriekš 45227)

Studiju programmas apjoms: 40 vai 80 KP (iepriekš 80 KP)

Studiju programmas īstenošanas ilgums: 1 vai 2 gadi (iepriekš 2 gadi)

Studiju īstenošanas veids, forma, ilgums: pilna laika - klātie, tālmācība (iepriekš pilna laika klātie)

2. Vizītes gaitas un tikšanās ar augstskolas pārstāvjiem pārskats

Novērtēšanas vizītes laikā VeA telpās Ventspilī, Inženieru ielā 101, 208. telpā notika:

- tikšanās ar augstskolas vadību: VeA rektoru, prof. K. Krēsliņš (tiešsaistē), ar Tulkošanas studiju fakultātes (turpmāk TSF) dekāna p.i. prof. A. Skrābane (klātienē);
- tikšanās ar SP vadību: TSF docente, profesionālās maģistra SP "Stratēģiskā starpkultūru komunikācija" direktore V. Balama
- tikšanās ar maģistra SP "Stratēģiskā starpkultūru komunikācija" mācībspēkiem: asoc. prof. U. Libkovska, VeA prorektore, asoc. prof. G. Dreijers, I. Ieviņa, vieslekore
- tikšanās ar darba devēju pārstāvjiem (tiešsaistē): VNT (Ventspils Naftas termināla) personāla vadītāja I. Sitko-Bulle, Tulkošanas biroja un mācību centra *Skrivanek Latvija* vadītājs V. Ragačēvičs
- materiāltehniskās bāzes apskate: S. Štekerhofa, VeA bibliotēkas vadītāja (bibliotēkas telpās), K. Kučers, VeA videostudijas asistents (power point prezentācija), G. Dreifogels, VeA Zinātņu un attīstības daļas projektu koordinators (tiešsaistē)
- noslēguma tikšanās ar augstskolas un SP vadību: asoc. prof. U. Libkovska, VeA prorektore, TSF docente, profesionālās maģistra SP "Stratēģiskā starpkultūru komunikācija" direktore V. Balama, TSF dekāna p.i. prof. A. Skrābane (klātienē);

Tikšanās laikā ar **VeA vadību** tika pārrunāti jautājumi

- par potenciālajiem konkurentiem Latvijas augstskolās SP
- par studentu piesaistes stratēģiju VeA (minētās SP kontekstā)
- par tālmācības konceptu un iespējām/iestādēm VeA
- par SP saturiskajām izmaiņām un to nodrošinājumu VeA speciālistu lokā

VeA vadības pārstāvji norādīja, ka Latvijas augstākās izglītības kontekstā ar SP, viņuprāt, VeA ir atradusi salīdzinoši labu nišu studiju piedāvājumā, īpaši uzsverot izmaiņas profesionālās programmas virzienā. Minētā SP principā nedublē Vidzemes augstskolas vai Liepājas universitātes līdzīgas

saturiskās ievirzes programmas, līdz ar to prognozējamas labas iespējas piesaistīt pietiekamu interesentu skaitu.

Rektors norādīja, ka VeA ir stratēģisks mārketinga plāns studentu piesaistei, sekojot līdz studētgrībētāju interesēm, aptverot sociālos tīklus, rīkojot attālināti informatīvas pēcpusdienas, izzinot absolventu viedokļus par vēlamo studijās, to saturā un rezultātos.

Sarunā par tālmācības studiju formu, kas ir pieteikta SP izmaiņām, VeA vadības pārstāvji izcēla pamatā informāciju par augstskolā jaunizveidotu videostudiju, kuras uzdevums (sākot no 2021. augusta) būs veidot un nodrošināt nepieciešamos studiju materiālus/tehniskos rīkus.

Komentārs par jēdzienu “tālmācība” un “attālinātas studijas” izpratni VeA vadības pārstāvju izteikumos: attālinātas studijas ir pandēmijas laika rutīna, kas var būt laba iestrāžu bāze tālmācības instrumentu attīstīšanai.

Eksperts uzskata, ka var piekrist, ka tā ir bāze tālmācības instrumentu attīstīšanai, tomēr attālināto studiju laikā izstrādātie studiju materiāli paši par sevi nenodrošina tālmācības studiju mācību un administratīvo resursu kopumu, kura izveide ir atsevišķs patstāvīgs studiju formas izstrādes darbs. (skat. turpmāk eksperta Atzinuma punktu 3. 6.)

TSF dekāna p.i. informēja, ka SP saturiski veidota, sadarbojoties TSF un citu VeA fakultāšu docētājiem, kas nodrošina SP ievirzi komunikācijas un vadības specializācijā, attiecīgi uztverot maģistra līmenī valodu zināšanas kā sekundāras, jo ir apgūtas iepriekšējos studiju posmos.

Tikšanās laikā **ar SP vadību** tika pārrunāti jautājumi:

- iegūstamais grāds un kvalifikācija (profesionālā maģistra grāds starpkultūru komunikācijā) darba tirgus kontekstā
- programmas piederība studiju virzienam „Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas”
- iesaistītās valodas (krievu, angļu/latviešu)
- jēdziens “starpkultūru” SP saturiskajā izpildījumā
- viesdocētāju īpatsvars programmas realizācijā
- paredzētās pārbaudes formas (eksāmens un ieskaite)
- jēdzienu “attālinātās studijas/tālmācība” izpratne
- sadarbība (līgumi) ar darba devējiem
- formulējums “radniecīgas zinātnes humanitārajām” uzņemšanas prasībās

SP direktore informēja, ka pārveidot akadēmisku studiju programmu par profesionālo, mudinājusi darba tirgus aktuālu prasību izpēti/novērtējums (starptautisku uzņēmumu klātesamība reģionā, nepieciešamība pēc komunikācijas vadības speciālistiem, labas prakses iespējas).

Sarunā eksperts rosināja izvērtēt SP izvēlēto izglītības klasifikācijas kodu “227” (Valodu studijas un programmas; Ministru kabineta 16.jūnija 2017.g. noteikumi Nr. 322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju") saistībā ar valodu kursu sarūkošo īpatsvaru izmainītajā SP, potenciāli piedāvājot piemērot kodu “314” (Socioloģija un kultūras studijas); SP direktores viedoklis: jāpaliek pie iekļaušanās izvēlētajā studiju virzienā, jo valodas ir TSF studiju tradicionālais pamatobjekts, to jautājumi un problemātika ir klātesoša arī tajos SP saturā iekļautajos studijuursos, kuru nosaukumā valoda kā tāda nav minēta (piem., “Sociālo mediju komunikācija”, “Digitālās kultūras pārvaldība”, “Krīzes komunikācija starpkultūru kontekstā” u.c.).

Valodu lietojuma jautājumi: SP saturā konkrēti valodu kursi ir divi - “Lietišķā angļu valoda”, “Lietišķā krievu valoda”. Uz eksperta jautājumu, kā krievu valodas kursā piedalīsies studenti, kuriem nav zināšanu krievu valodā (uzņemšanas prasībās minēta tikai angļu valoda, sk. 6. un 21. lpp. izmaiņu ziņojumā), SP direktore informēja, ka TSF nepieciešamības gadījumā varēs piedāvāt valodas apguvi mūžizglītības kursu klāstā.

Par studiju nodrošinājumu angļu valodā SP direktore informēja, ka te paredzama viesdocētāju piesaiste (attiecīga projekta ietvaros).

SP nosaukumā “Stratēģiskā starpkultūru komunikācija” piesaista uzmanību vārds “starpkultūru”; uz eksperta jautājumu, kuras/kādas konkrēti kultūras studiju saturā izvēlētas kā piemēri, SP direktore skaidroja, ka domāta “dzimtā” kultūra potenciālā sastatījumā ar jebkuru citu, proti, studiju kursu saturs paredz drīzāk teorētisku jautājumu par kultūru saskari izskatīšanu, kamēr studiju prakses ietvarā iespējama konkrētas kultūrsaskares situācijas novērtēšana un analīze.

Eksperts norādīja uz viesdocētāju salīdzinoši lielo īpatsvaru (7 no 13 docētājiem) kā zināmu risku SP veiksmīgā īstenošanā; SP direktore komentēja, ka VeA ir personāla ziņā kompakta reģionāla augstskola, kam nepieciešama un svarīga speciālistu piesaiste specifiskosursos, vienlaikus nav iespējams visiem nodrošināt pilnas slodzes darbu.

Eksperts pieminēja, ka SP studiju kursu noslēguma pārbaudes formās figurē divas - eksāmens un ieskaite - bez pamatotas, skaidras diferencēšanas. SP direktore skaidrojums nebija viennozīmīgs un pārliecinošs, radās iespaids, ka nav izpratnes/nostādņu par atšķirību novērtējumā vienā un otrā formā, līdz ar to arī par nepieciešamību vienā vai citā studiju kursā izvēlēties eksāmenu/ieskaiti. Studentcentrētas izglītības kontekstā tas varētu būt mīnuss, radot neizpratni arī studentos. Precizēt/sakārtot studiju kursu aprakstos sadaļas “kursa kalendārais plāns” un “kursa saturs”, pēdējo uzrādot izvērstāku nekā plānu (orientējoties uz studentcentrētas izglītības principu sniegt iespējami pilnvērtīgu informāciju par studiju saturu/procesu)

Sarunā par SP materiālos pieteikto studiju formu “tālmācība” (sk. 5. lpp. izmaiņu ziņojumā “Studiju veids: pilna laika / Izglītības ieguves forma: klātie, tālmācība”), eksperts pieminēja pilna laika studiju jēdzienu, kas nozīmē maģistra studijās vismaz 30% kontaktstundu nodrošinājumu (Ministru kabineta 26.08.2015 noteikumi Nr.512 (prot. Nr.45 31.§) “Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”), pēdējais savukārt izslēdz tālmācības principu. SP direktore komentāri liecināja, ka domātas ir attālinātās studijas; secinot, ka jēdzieni saplūduši pandēmijas laikā attālināto studiju prakses iespaidā.

Noslēguma tikšanās ar VeA un SP vadību laikā izskanēja doma, ka tālmācību būtu iespējams uzsākt pēc gada (tātad 2022. gadā).

Par to, ka SP izmaiņu ziņojuma materiālos atrodams tikai viens līgums ar darba devēju un prakses nodrošinātāju (*Accenture Latvia*), SP direktore informēja, ka dokumentiem pievienots VeA jumta līgums ar *Accenture Latvia*, savukārt jauni līgumi tiks veidoti, tiklīdz būs iespējas atvērt uzņemšanu šajā SP.

Tikšanās laikā **ar mācībspēkiem** tika pārrunāti jautājumi:

- mācībspēku sadarbība SP satura/kursu izveidē
- tālmācība/attālinātās studijas
- par pētniecības un studiju darba savienošanu
- par prasībām kursa uzsākšanai (konkrētība, mērķauditorija)
- par sadaļām “plāns” un “saturs” studiju kursu aprakstos
- par pārbaudes formām studijuursos

Sarunas dalībnieki informēja, ka studiju satura pārstrādēs gaitā notikusi konsultēšanās ar iesaistīto fakultāšu speciālistiem, galvenokārt orientējoties uz virsmērķi - kā veiksmīgāk sasaistīt “trīs vaļus”, kas formē SP saturu - kultūrvidi, komunikāciju, valodu.

Mācībspēku pārstāvji atzina, ka jēdzieni “tālmācība” un “attālinātās studijas” nav identī.

Tiek strādāts pie tālmācības materiālu izveides, ir veidoti attiecīgi izmēģinājuma studiju kursi, lekciju filmēšana 1 KP apjomā, Moodle vide, ko izmanto VeA, maģistratūras līmeņa nodarbībām ir pārveidota, modernizēta.

Sarunas dalībnieki informēja, ka pastāvīgi tiek strādāts pie iespējām iesaistīt studentus pētnieciskajā darbā - viņu noslēguma darbos, prakses uzdevumu ietvarā. (Eksperta jautājums gan bija orientēts uz docētāju pētnieciskā darba un darba studiju jomā saikni, tās klātbūtni, uzturēšanu VeA.)

Tā kā studiju kursu apraksti ir konkrētais un arī izvērstākais materiāls, kas atklāj studiju saturu un tā organizāciju, eksperts pieminēja vairumā gadījumu visai vispārīgi formulētas prasības zināšanās, studiju kursu uzsākot (piem., "...nepieciešama vispārīga izpratne par organizācijas darbības principiem", 127. lpp. pielikumā, "Vispārizglītojošie mācību kursi bakalaura studiju līmenī", 86. lpp., "Nepieciešama vispārīga izpratne par inovācijām un tehnoloģijām", 80. lpp., "Pamatzināšanas un izpratne par kultūru un mākslu, ...", 74. lpp., "Pētniecības pamati...", 167. lpp. u.c.). Sarunas dalībnieki par atbildi izteicās, ka maģistra līmenī studētāji jau spēj novērtēt šādu formulējumu nozīmi, būtību, kā arī minēja, ka par studenta pieredzi, iepriekšējo izglītību informācija tiek iegūta individuālās pārrunās.

Eksperts konstatē, ka studiju kursu aprakstos lielākoties sadaļa "studiju plāns" (kam jāatklāj pieteiktās tēmas) un sadaļa "kursa saturs" (kur būtu atklājams tēmu izvērsums) ir identas.

Sarunas dalībnieki komentē, ka plašāku saturisko izvērsumu autori palaikam nevēlas uzrādīt potenciālu ideju "pārņemšanas" pārkāpumu dēļ, tomēr arī Moodle vide ļauj saturisko pusi pēc vajadzības mainīt, kas arī ļauj un liek kursu autoriem būt *fleksibliem* aktuāla satura veidošanā.

Jautājumā par studiju kursu aprakstos minētajām dažādajām gala pārbaudījumu formām sarunas dalībnieki atzina, ka dalījums eksāmenos un ieskaitēs pašiem mācībspēkiem konkrēti nodalītu prasību ziņā ir problemātisks (ir domāts par šo divu atsevišķo formu uzturēšanas lietderību); arī izteiktu starpību starp jēdzieniem "laboratorijas darbs" un "praktiskais darbs"

un to atšķirīgo saturisko piepildījumu sarunas dalībnieki docētāji neformulē.

Tikšanās laikā **ar darba devējiem** tika pārrunāti jautājumi:

- sadarbības pieredze ar VeA studentiem
- darba devēju pārstāvju viedoklis par izmaiņām SP

Sarunā darba devēju pārstāvji (Ventspils Naftas termināls) apliecināja aktīvu un veiksmīgu sadarbību ar VeA prakses vietu nodrošināšanā studējošajiem: interese - prakses pieteikumu skaits liels, ticis ieviests atlases princips.

SP veidotās izmaiņas profesionālas programmas virzienā vērtējamās izteikti pozitīvi, galvenokārt starpnozaru jomas attīstīšanā studijās, īpaši kursus, kas attīsta patlaban aktuālās projektu vadības prasmes, reprezentācijas un plaša spektra komunikācijas, kā arī digitālās prasmes. (*Skrivanek Latvija*). Sarunas dalībnieki atzīmēja, ka programmas saturā iekodētā stratēģiskās un sistēmiskās domāšanas attīstīšana palīdz definēt un sakārtot vīziju un mērķus, kas nenoliedzami būtiski jebkura uzņēmuma darbā un ilgtermiņa attīstībā.

Materiāltehniskās bāzes apskates laikā iegūta informācija:

Studiju kursu materiāli, to izmantošana un apstrāde VeA organizēta ar Moodle sistēmas izglītības tehnoloģiju palīdzību. Kursu aprakstu u. c. materiālus iespējams regulāri/pēc nepieciešamības aktualizēt. Svarīgs jauns projekts ir Videostudija, kuras mērķis ir nodrošināt mācību video satura veidošanu, diskusiju ierakstu un dzīvās straumēšanas iespējas.

Tālmācības virziena kā atsevišķas studiju formas tehniskā nodrošinājuma attīstīšana VeA risinās projekta ietvaros, attīstot, piemēram, tādus instrumentus kā interaktīvā digitālā klase. Kā izmēģinājuma veikums šobrīd ir VeA pabeigts tālmācības kurss 8 nodarbību apmērā; TSF vajadzībām izveidots šāds kurss 1 KP apmērā. Tālmācības studiju formu paredzēts arī izvērst un noformēt administratīvās pārvaldības jomā.

VeA bibliotēkas resursi (sadarbībā ar vienoto sistēmu LNB vadībā) gan fiziskā grāmatu, gan elektroniskā formātā ir pietiekami SP īstenošanai. tā kā tie komplektēti gan līdzšinējai akadēmiskajai MSP, gan citu VeA fakultāšu speciālistu kursos, kas iekļauti SP izmaiņu klāstā.

3. Plānoto izmaiņu analīze un ietekme uz studiju procesu un tā kvalitāti, kā arī izmaiņu atbilstība normatīvo aktu prasībām

Plānotās izmaiņa salīdzinājumā ar izmainīto maģistra SP:

3.1. SP nosaukums: Stratēģiskā starpkultūru komunikācija (iepriekš: "Valodas un kultūrvide")

- 3.2. SP struktūra: profesionālā maģistra studiju programma (iepriekš: akadēmiskā maģistra studiju programma)
- 3.3. iegūstamais grāds un kvalifikācija: profesionālā maģistra grāds starpkultūru komunikācijā, stratēģiskās komunikācijas vadītāja profesionālā kvalifikācija (iepriekš: humanitāro zinātņu maģistra grāds)
- 3.4. izglītības klasifikācijas kods: 47277 (iepriekš 45277)
- 3.5. SP apjoms: 40 vai 80 KP (iepriekš 80)
- 3.6. SP īstenošanas ilgums: 1 vai 2 gadi (iepriekš: 2 gadi)
- 3.7. studiju īstenošanas veids, forma: pilna laika - klātie, tālmācība (iepriekš: klātie)

3.1. SP nosaukuma atbilstība

SP VeA pieteikumā iekļauta **studiju virzienā** „Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas”, kurā ietilpa arī līdzšinējā MSP “Valodas un kultūrvidē”. Tā kā studiju virzienu sarakstā cita atbilstošāka varianta nav, un SP **nosaukuma** atslēgvārdi izteic gan kultūru, gan valodas jēdzienu, kurš būtībā pilda komunikācijas funkciju dažādos aspektos, tad eksperta prāt atbilstošs SP nosaukums studiju virzienam. SP saturs veidots, valodu apguves/pilnveides kursu elementus iestrādājot starpdisciplināritātes kontekstā citos studijuursos, piem., tādi ir kursi “Mediju valodas analīzes korpuslingvistiskais aspekts”, “Lingvistiskā kultūranalīze”, “Tulkojuma loma saziņā” u.c. Savukārt tādi kursi kā “Stratēģiskā cilvēkresursu vadība”, “Mārketinga starpkultūru aspekti”, “Krīzes komunikācija starpkultūru kontekstā”, “Sabiedrības ilgtspēja starpkultūru komunikācijas aspektā” nodrošina kultūras un sabiedrības procesu vadības jomas zināšanas un kompetences. Tabulā 3.1.3. (izmaiņu ziņojuma 19. lpp.) redzams, ka studiju programmas sasniedzamie rezultāti izriet no programmas satura, kurš kopumā ir atbilstošs izvēlētajam programmas nosaukumam. Lietišķie valodu apguves un izmantošanas programmā elementi pārstāvēti divu valodu - angļu un krievu valodas studijuursos (“Lietišķā angļu valoda”, “Lietišķā krievu valoda”); šāda izvēle liecina par orientēšanos uz reģiona potenciālajos darba devējos dominējošo prasību pēc konkrētu valodu prasmes. VeA mērķis, SP izmaiņas plānojot, pārveidojot to par profesionālu un saturiski izteiktāku starpdisciplināru, formulēts vairākos aspektos, no kuriem izceļami šie: “savlaicīgi pārveidot programmas saturu un pasniegšanas metodes, reaģējot uz izmaiņām starptautiskajā darba tirgū, kā arī pareizi prognozējot izmaiņas tuvākā un tālākā nākotnē; nodrošināt nozares zinātņu teorētiskajos pamatos sakņotas, profesionālās izglītības standartiem atbilstošas profesionālās maģistra studijas; veidot ciešu studiju procesa saistību ar reālo praksi multikulturālos uzņēmumos.” (skat. izmaiņu ziņojums, 11. lpp.)

3.2. Akadēmiskās SP pārveide par profesionālo maģistra SP.

Atbilstoši Ministru kabineta 26.08.2014. noteikumiem Nr.512 (prot. Nr.45 31.§) “Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” saturiskās izmaiņas veiktas studijuursos 34 KP un 36 KP apjomā; jaunizveidoti studiju kursi un prakse - 6 KP un 44 KP apjomā (attiecīgi pilnas programmas 40 un 80 KP variantā). SP saturisko izmaiņu detalizēts izklāsts atbilstoši ārējiem normatīvajiem dokumentiem fiksēts 4. pielikumā (Ziņojuma pielikumu faila 53. lpp.), kā arī kursu aprakstu materiālā (6.pielikums, Ziņojuma pielikumu failā). SP mērķi, uzdevumi un rezultāti visumā atspoguļo minētās pārveides virzību un būtību (attiecīgi salīdzinot ar akadēmisku SP). Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas, ko paredz profesijas standarts (piektais profesionālās kvalifikācijas līmenis, septītais Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenis - 5. PKL, 7. LKI) izvērsti atrādītas atbilstoši visu plānoto studiju kursu saturam (2. pielikums, Pielikumu faila 38. - 48. lpp.); izklāsts pārliecina par profesionālās maģistra SP saturisko piepildījumu.

Profesionālās maģistra SP izveide atbilst VeA Stratēģijas 2021.-2027. [VeA Stratēģija 2021-2027.gadam.pdf \(cdn-website.com\)](#) nostādnēm, gan attīstības mērķiem (“A 1. Studiju piedāvājuma modernizācija un digitalizācija, lai sagatavotu darba tirgū šodien un nākotnē pieprasītus speciālistus ar 21.gs. aktuālajām prasmēm prioritārajos studiju virzienos.”), gan SVID analizē formulētajām augstskolas izaugsmes iespējām (“Pieaugušo izglītības un profesionālās pilnveides attīstība, t.sk. veidojot absolventos apziņu par nepieciešamību turpināt izglītošanos mūža garumā, piedāvājot piemērotas tālākizglītošanās iespējas.”) Jaunizveidotās SP uzņemšanas prasībās formulētā studēšanas iespēju pavēršana kā

humanitārās, tā vadībzinību/sociālās jomas bakalaura grāda ieguvējiem vērtējama kā veiksmīgs studentu piesaistes stratēģiskais risinājums, kas veidos un uzturēs starpdisciplināru zināšanu gaisotni studentu grupās.

3.3. Izmaiņas paredz jaunu iegūstamo grādu - profesionālā maģistra grāds starpkultūru komunikācijā; kvalifikāciju - stratēģiskās komunikācijas vadītāja profesionālā kvalifikācija.

Gan profesionālā grāda, gan profesionālās kvalifikācijas piešķiršana, kas rezultēs studijas, nozīmē absolventu labu konkurētspēju darba tirgū ar starpnozaru zināšanām un prasmēm kā kultūrjomā, tā tās procesu novērtēšanā un vadīšanā. SP studiju saturs visumā atbilst profesijas standartā (Stratēģiskās komunikācijas vadītāja profesijas standarts, saskaņots Profesionālās izglītības un nodarbinātības trijspusējās sadarbības apakšpadomes 2020. gada 28. februāra sēdē, protokols Nr. 2) norādītajām zināšanām un kompetencēm un atklāj iecerētā piešķiramā grāda un kvalifikācijas līmenim izvirzītās saturiskās prasības (atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr. 512 “Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” prasībām). SP iekļauti studiju kursi, kas nodrošina jaunāko sasniegumu apguvi nozares teorijā un praksē - 6 KP; pētnieciskā darba, jaunrades darba, projektēšanas darba un vadībzinību studiju kursi - 8 KP; kursi profesionālās kompetences sasniegšanai uzņēmējdarbībā - 20 KP; Prakse - 6/26 KP (1-gadīga/2-gadīga programma). Vērtējot noteiktas saturiskās ievirzes kursu īpatsvaru SP komplektējumā, kā arī izskatot atbilstoši SP iekļautajiem studiju kursiem plānotos studiju rezultātus kursu kartējuma informācijā (2.7. pielikums, 45. – 51. lpp.) redzams, ka profesionāla grāda un stratēģiskās komunikācijas vadītāja profesionālās kvalifikācijas piešķiršana var būt likumsakarīgs studiju rezultējums.

3.4. SP kods (salīdzinājumā ar VeA šobrīd spēkā esošo maģistra SP “Valodas un kultūrvidē”, kods 45227) tiek mainīts - 47227.

Izmaiņas - koda pirmie cipari 47 (Otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība; profesionālā maģistra grāds vai piektā līmeņa profesionālā kvalifikācija un profesionālā maģistra grāds) saistāmas ar VeA vēlmi pārveidot esošo akadēmisko par profesionālo SP. Savukārt piederība izglītības tematiskajai jomai (22 - Humanitārās zinātnes) un izglītības programmu grupai (227 - Valodu studijas un programmas) augstskolas kolēģiem (un TSF specifikai) svarīga, gan saglabājot piederību Studiju virzienam, gan joprojām iesaistot studiju saturā ar valodām saistītas zināšanas un prasmes. Eksperta potenciālais piedāvājums saistīt SP ar kodu 314 (Socioloģijas un kultūras studijas; Sociālās un cilvēkrīcības zinātnes) sarunās ar SP direktori nerada izpratni un piekrišanu (augstāk minēto augstskolas izvērtēto apsvērumu dēļ).

3.5. SP apjoms: 40 vai 80 KP (iepriekš 80)

Studiju saturiskais komplektējums un apjoms saistīts ar reflektanta iepriekšējā izglītības posmā iegūtajām zināšanām un prasmēm: 40 KP, ja iepriekš iegūts profesionālais bakalaura grāds un/vai piektā līmeņa profesionālā kvalifikācija studiju virzienā “Valodu un kultūras studijas”, “Tulkošanas studijas”; 80 KP, ja iegūts akadēmiskais bakalaura vai profesionālā bakalaura grāds citā studiju virzienā un/vai divu gadu darba pieredze (ziņojuma 4.lpp).

80 KP variantam papildus nepieciešams kā ilgāks prakses posms (26 KP), tā arī jaunrades, projektēšanas un vadībzinību kursu kopa (saskaņā ar noteikumiem: Ministru kabineta 26.08.2021 noteikumi Nr.512 “Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”, IV, 23., 24.), kas kopā ar valsts pārbaudījumu (20 KP) veido 4 pilnu studiju semestru KP apjomu. Savukārt viena gada - 40 KP studiju cikls satur īsāku prakses posmu (6 KP), un valsts pārbaudījumu (20 KP) un kursus jaunāko sasniegumu apguves nozares teorijā un praksē, kā arī pētnieciskā darba, jaunrades darba, projektēšanas darba un vadībzinību studiju kursus (14 KP). Minēto kursu kopa nodrošina nepieciešamās zināšanas un prasmes tiem studētājiem, kuri iepriekšējās studiju līmenī ieguvuši profesionālā bakalaura grādu un/vai piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju.

Tādējādi gan viens, gan otrs studiju ilguma variants ir pamatots un atbalstāms; izvēlei diferencēt studiju apjomu ir objektīvs pamats un divu saturiskā komplektējuma līmeņu noteikšana SP ietvarā ir atbalstāma.

3.6. SP īstenošanas ilgums: 1 vai 2 gadi (iepriekš: 2 gadi)

Studiju ilguma (2 varianti) argumentācija (Izmaiņu ziņojuma punkts 3.2.1.) ir saprotama un pieņemama - studiju ilgums atkarīgs no reflektanta iepriekšējās izglītības veida/grāda: 1 gads – studējošiem ar iegūtu profesionālo bakalaura grādu un/vai piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju studiju virzienā “Valodu un kultūras studijas”, “Tulkošanas studijas”;

2 gadi – studējošiem ar iegūtu akadēmisko bakalaura vai profesionālā bakalaura grādu citā studiju virzienā un/vai divu gadu darba pieredze.

3.7. SP apguves veids un formas.

Līdzās pilna laika klātienes studijām SP paredz tālmācības studijas (“Studiju veids: pilna laika. Izglītības ieguves forma: klātie, tālmācība”, 5.lpp izmaiņu ziņojumā). Piedāvātajos formulējumos vērojama zināma pretruna: “pilna laika” studiju veids principā izslēdz tālmācību, jo tas noteic nodrošināt vismaz 30% kontaktstundu (Ministru kabineta noteikumi Nr.512 Rīgā 2014.gada 26.augustā (prot. Nr.45 31.§) Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu, IV, 22.)

. Novērtēšanas vizītes laikā, tiekoties ar VeA mācībspēkiem, eksperts pārliecinājās, ka iesaistītajiem kolēģiem nav vienotas izpratnes par tālmācības un pēdējos 2 gados pandēmijas dēļ praktizēto attālinātu studiju jēdzienu uztveri un izpratni. Savukārt izmaiņu ziņojumā (21. - 24. lpp., sadaļa 3.2.2.) minēts, ka “tālmācības studijas tiek organizētas atbilstoši Ventspils Augstskolas noteikumiem “Nolikums par neklātienes un tālmācības studiju organizēšanas kārtību Ventspils Augstskolā” - <https://www.venta.lv/augstskola/noderigi-studentiem>. Šī nolikuma tekstā viscaur kā līdzvērtīgas (izriet no konteksta) minētas “neklātienes un tālmācības forma”; kas tomēr atšķiras, jo neklātienes formā studējošais “*daļu no programmas satura* apgūst patstāvīgi”, kamēr tālmācības formā viņš “programmas saturu apgūst patstāvīgi individuālā veidā”.

Bez tam minētā nolikuma tekstā minēts: “3.4. SP direktors organizē un nodrošina: 3.4.1. SP satura izstrādi, papildināšanu un atjaunošanu atbilstoši neklātienes un tālmācības studiju formai”. SP “Stratēģiskā starpkultūru komunikācija” materiāli neuzrāda SP satura izstrādi tālmācības formai, tas veidots klātienes studiju formai, bez specifikācijas tālmācībai. Komentārs par tālmācības procesu vienas rindkopas apmērā izmaiņu ziņojuma 23., 24. lpp. nenodrošina izvērstu izpratni par tālmācības studiju formas reālo īstenošanu.

Speciālas/atšķirīgas (no klātienes studiju formas) ziņas par tālmācības studiju formu nav sniegtas ne studiju kursu aprakstos, ne informācijā par SP izteikti svarīgo prakses elementu (Prakses nolikums: izmaiņu ziņojuma 5. pielikums).

Jāatzīmē arī, ka VeA Stratēģijā 2021-2027 [VeA_Strategija_2021_2027.gadam.pdf \(cdn-website.com\)](https://cdn-website.com/VeA_Strategija_2021_2027.gadam.pdf) pie iekšējo faktoru vāļajām pusēm minēts: “nepietiekami attīstītas tālmācības iespējas (e-studijas)”.

Izmaiņu ziņojumā minētais, ka VeA veiksmīgi “izmanto e-vidi: BigBlue Button saziņas platformu, kurā *online* režīmā notiek viss studiju process. VeA tālmācības (un attālinātā) studiju procesa organizēšanā papildus e-studiju mācību platformai tiek izmantotas tīmekļa tiešsaistes konferences sistēmas BigBlue Button, Zoom, Microsoft Teams u.c.” (izmaiņu ziņojuma 23. lpp. un 2. pielikums Vēstulei Nr. 1-228, 35. lpp.), liecina par noderīgām iestrādēm tālmācības organizēšanai, tomēr konkrēts un eksplicīts tās darbības dokumentāls izklāsts un līdz ar to arī fiksējama pārlicība par realizāciju pašlaik izpaliek.

4. Secinājumi

VeA TSF veidotā profesionālā SP (kas balstīta pašreizējās akadēmiskās MSP “Valodas un kultūrvide” izmaiņās) kopumā atzīstama par objektīvi veiksmīgu piedāvājumu augstākās izglītības programmu vidē. Kopumā pieteiktās izmaiņas ir atbalstāmas, tomēr divas, t.i. studiju īstenošanas formu: tālmācība un izglītības klasifikācijas kodu, iesniegtās izmaiņas eksperts neiesaka apstiprināt (pamatojumu skatīt šī atzinuma 2. un 3. nodaļā).

5. Rekomendācijas

Eksperts **iesaka** apstiprināt profesionālajā maģistra SP plānotās izmaiņas:

1. Mainīt SP nosaukumu uz: “Stratēģiskā starpkultūru komunikācija”;
2. Pārveidot akadēmisko SP par profesionālo SP;
3. Piešķirt grādu - profesionālā maģistra grāds starpkultūru komunikācijā; kvalifikāciju - stratēģiskās komunikācijas vadītāja profesionālā kvalifikācija;
4. Pievienot SP apjomu 40KP apmērā;
5. Pievienot īstenošanas ilgumu 1 gads;

Eksperts **neiesaka** apstiprināt SP plānotās izmaiņas:

6. Pievienot studiju īstenošanas formu: tālmācība;
7. Piešķirt izglītības klasifikācijas kodu: 47 227;

Eksperts iesaka **līdz SP īstenošanas uzsākšanai**:

8. Precizēt izpratni (kā docētāju, tā studentu mērķauditorijai) par studiju kursu aprakstos pieteiktajām pārbaudījumu formām un to saturiskajām un vērtējumu principu atšķirībām (eksāmens, ieskaite, laboratorijas darbs, praktiskais darbs);
9. Noslēgt papildus sadarbības līgumus ar darba devējiem par prakses nodrošināšanu;
10. Sakārtot normatīvo bāzi tālmācības formas īstenošanai un atlikt tālmācības studiju īstenošanu uz gadu vai diviem, uzrādot SP izmaiņu dokumentos atsevišķi (no klātienes studiju plāna) sagatavotus tālmācības studiju formas materiālus.